

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/СС 05/4-02 бр. 1544/1-XIV/16
14.11.2013. године

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој VIII редовној седници, одржаној дана 14.11.2013. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: СЛИКА И МОЋ: ПРЕДСТАВА ВЛАДАРА У СРПСКОЈ ВИЗУЕЛНОЈ КУЛТУРИ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА, кандидата мр Игора Борозана и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 24.02.2009. године.

Ова се одлука упућује Стручном већу Универзитета на сагласност.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Комисији
1x Стручном сараднику за
докторске дисертације
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет Филозофски
04/1-2 бр.6/2408
(број захтева)
15.11.2013.
(датум)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области
друштвено-хуманистичких наука
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Игора (Бранислав) Борозана
(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИДАТ Игор (Бранислав) Борозан
(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под насловом: _____

Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20.

века

Универзитет је дана 24.02.2009. својим актом под бр 612-18/27/09 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила: _____

Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20.

века

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Игора (Бранислав) Борозана
(име, име једног од родитеља и презиме)

образована је на седници одржаној 26.09.2013. одлуком факултета под бр 1217/1-XVI/11 у саставу: _____

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Мирослав Тимотијевић	редовни проф.	историја уметности	Филозофски ф.
2. др Ненад Макуљевић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
3. др Саша Брајовић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
4. др Љиљана Стошић	Научни саветник	исто	Балканолошки инст.

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 14.11.2013.

Прилог:

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

- Извештај комисије са предлогом
- Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја
- Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.

Проф. др Милош Арсенијевић

Наставно-научном већу
Филозофског факултета у Београду

На основу члана 221. став 1. алинеја 16. и члана 266. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду нас је на својој VII редовној седници, одржаној дана 26. 09. 2013. године, изабрало у комисију за оцену и одбрану докторске дисертације *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века*, коју је поднео докторанд Игор Борозан. Након увида и подробног разматрања поднете докторске дисертације, слободни смо да поднесемо следећи

Реферат о завршеној докторској дисертацији

Основни подаци о кандидату и дисертацији

Игор Борозан је рођен у Београду 1973. године. Студије историје уметности завршио је на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду, где је одбранио дипломски рад на тему *Уметност и политика: Споменик кнезу Милошу у Неготину у светлости политичке пропаганде династије Обреновић*. Дипломски рад је награђен наградом Спомен збирке Павла Бељанског. Исте године уписао је постдипломске-магистарске студије на Одељењу за историју уметности на Катедри за историју уметности новог века. Магистарски рад са темом *Споменик у храму: Методија краља Милана Обреновића* одбранио је 2008. године, пред комисијом у саставу доцент др Ненад Макуљевић, ментор, проф. др Мирослав Тимотијевић, доцент др Саша Брајовић и др Ана Столић, научни саветник Историјског института у Београду. Године 2009. уписао је докторске студије на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду. Од 2012. ради као асистент на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Београду. Израда докторске дисертације *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* одобрена му је 2009. године.

Докторска дисертација Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* сачињена је на 792 странице компјутерски сложеног текста са напоменама и библиографијом, као и 320 слика које

прате текст. Текст дисертације подељен је, уз уводна поглавља, у три целине са више потпоглавља.

Предмет и циљ дисертације

Предмет и циљ дисертације Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* су синтетички преглед и анализа представа владара у српској визуелној култури 19. и првих деценија 20. века. У досадашњој научној литератури, овој проблематици није била посвећена довољна пажња. Зато је истраживање Игора Борозана подразумевало истраживање и доношење изворне грађе и примену савремених метода историје уметности, као што су политичка иконографија, медијска теорије слике и контекстуална анализа визуелне културе.

Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Основне хипотезе постављене у докторској дисертацији Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* су засноване на идеји да су владарске представе имале моћ у креирању друштвене стварности. Докторска дисертација Игора Борозана је горе наведене хипотезе потврдила коришћењем методолошког научног поступка који је обухватио анализу извора, политичке иконографије и рецепцију владарских слика.

Кратак опис садржаја дисертације

Садржај докторске дисертације Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* је организован у три веће целине. Уводно поглавље је конституисано из четири потпоглавља – *Основи истраживачког процеса, Владарска слика и деловање моћи, Владарска слика као супститут владара и Владарска слика и јавност*. Кроз ова потпоглавља Игор Борозан је указао на основе свог методолошког поступка и ранија истраживања, као и на основне принципе функционисања владарске слике.

Прва целина докторске дисертације Игора Борозана насловљена је *Структура ограничења владарске слике*. Она је подељена на више потпоглавља – *Слика грађанског*

владара, Слика милитарног владара, Слика националног владара, Слика народног владара, Слика црквеног владара и Слика парламентарног владара. У овим потпоглављима истражују се иконографски оквири представа вожда Карађорђа, кнеза Милоша Обреновића, кнеза Михаила Обреновића, кнеза Александра Карађорђевића, кнеза и краља Милана Обреновића, краља Александра Обреновића и краља Петра Карађорђевића.

Поглавље *Структура ограничења владарске слике* доноси иконографску типологију представа српских владара у 19. веку. Она показује различите садржаје српске владарске идеологије у 19. веку, као и сложене механизме пропаганде владара. У сваком од типолошких примера прво се објашњава принцип на коме је он заснован, као и политички и друштвени оквири његовог уобличавања. Потом се иконографска типологија излаже и објашњава на конкретним примерима из српске визуелне културе 19. века. Опредељење да се поједина дела визуелне културе препознају као део одређене структуралне типологије заснивају се првенствено на формално-иконаграфским садржајима, а не на карактеру владарске слике. Игор Борозан тако препознаје категорију националног владара првенствено на основу присуства неког од симбола нације, попут заставе или грба, а не на основу функције националне слике у контексту српског националног друштва.

Друга целина у рукопису докторске дисертације Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* је названа *Структурално и медијско деловање владарске слике*. Ово поглавље је конституисано од више потпоглавља – *Медијски бум и владарска слика, Владарска слика и медиј вајарства, Владарска слика и медиј сликарства, Владарска слика и медиј фотографије, Владарска слика и медиј графике, Владарска слика и медиј штампе, Владарска слика и медиј театра, Владарска слика и ефемерни медији*. У потпоглављу *Медијски бум и владарска слика*, Игор Борозан уводи у феномен медијског деловања слике, да би потом анализирао слике српских владара у 19. веку према техникама њиховог настанка – скулптури, сликарству, фотографији, графици и штампи, филму, као и у оквиру позоришта и ефемерних спектакла.

Последње поглавље у дисертацији је названо *Владарска слика и два владарева тела*. Оно је методолошки произашло из традиције истраживања симболичког значења владарског мртвог тела. На примерима односа према мртвом телу и уобличавања погребца – постхумних слика српских владара, Игор Борозан показује значај фунералне културе у српској владарској и политичкој идеологији.

Уз рукопис докторске дисертације приложено је 320 илустрација, које илуструју постављене тезе, а чије је идентификовање и проучавање представљало важан део истраживања које је спровео докторанд Игор Борозан.

Остварени резултати и научни допринос дисертације

У рукопису докторске дисертације Игора Борозана *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* доносе се важни научни резултати. Дисертација представља научни допринос познавању српске визуелне културе и политичке иконографије у 19. веку, а од посебног је значаја за проучавање српске владарске културе и идеологије у овом периоду. Резултати истраживања представљени у докторској дисертацији значајни су за савремена истраживања српске историје уметности и визуелне културе, јер доносе нова и до сада неуочена сазнања о значају и распрострањености слика српских владара.

Закључак

Будући да је докторска дисертација *Слика и моћ: представа владара у српској визуелној култури 19. и почетком 20. века* коју је поднео докторанд Игор Борозан у потпуности урађена према одобреној пријави, те да представља оригинално и самостално научно дело, слободни смо да Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Београду обавестимо да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

У Београду, 14. X 2013.

др Ненад Макуљевић, ванр. професор, ментор

проф. др Мирослав Тимотијевић

др Саша Брајовић, ванр. професор

др Љиљана Стошић, научни саветник
Балканолошког института САНУ